

Dosarul nr. 2rc-65/2022
2-17165805-01-2rc-07062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (S. Daguța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (D. Mardari, M. Pitic, V. Burduh)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila)

D E C I Z I E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Actual Product”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Actual Product” cu privire la încasarea datoriilor ce rezultă din contractele de arendă a terenurilor din fondul forestier, rezilierea contractelor de arendă a terenurilor din fondul forestier,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Actual Product” împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 noiembrie 2020, revizuentul SRL „Actual Product” a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 11 iulie 2017, a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva SRL „Actual Product” cu privire la încasarea datoriilor ce rezultă din contractele de arendă a terenurilor din fondul forestier, rezilierea contractelor de arendă a terenurilor din fondul forestier.

Prin hotărârea din 11 iulie 2017, a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată a fost admisă.

S-a reziliat contractul nr. 339 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scopul de recreare încheiat la 31 decembrie 2008 între Agenția „Moldsilva” și Cristea Viorica.

S-a reziliat acordul adițional nr.1/339-08 din 24 iulie 2015 la contractul nr. 339 din 31 decembrie 2008 încheiat între Agenția „Moldsilva” și Cristea Vioria și SRL

„Actual Product” în legătura cu schimbarea formei organizatorice-juridice a arendașului.

S-a reziliat contractul nr. 204 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scopul de recreare încheiat la 13 septembrie 2010 între Agenția „Moldsilva” și Cristea Viorica.

S-a reziliat acordul adițional nr. 1/204-10 din 24 iulie 2015 la contractul nr. 204 din 13 septembrie 2010 încheiat între Agenția „Moldsilva”, Cristea Viorica și SRL „Actual Product” în legătura cu schimbarea formei organizatorice-juridice a arendașului.

S-a încasat de la SRL „Actual Product” în beneficiul Agenției „Moldsilva” suma de 31 551,16 de lei cu titlu de datorie pentru arendă pentru anii 2015 – 2017 și suma de 9 825,41 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total suma de 41 376,57 de lei.

Prin încheierea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Actual Product” împotriva Agenției „Moldsilva” privind revizuirea și anularea hotărârii din 11 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 35-37, vol. II).

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de SRL „Actual Product” și a fost menținută încheierea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 67-76, vol. II).

La 10 februarie 2022, SRL „Actual Product” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Actual Product” împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 01 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost declarat inadmisibil recursul declarat de SRL „Actual Product” împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 433, lit. a¹) din Codul de procedură civilă.

La 26 aprilie 2022, SRL „Actual Product” a declarat recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului a menționat că, la emiterea încheierii contestate instanța de revizuire a examinat superficial cauza, nu a verificat toate circumstanțele și raporturile juridice invocate de către recurent pe parcursul examinării procesului civil, a neglijat de repetate ori faptul necitării părților de către instanțele de judecată, astfel îngrădindu-i accesul liber la justiție.

Recurentul a invocat că, conform actelor de predare - primire a terenurilor fondului forestier în arendă, încheiate în baza contractelor nr. 339 din 31 decembrie 2008 și nr. 204 din 24 iulie 2015, terenurile din fondul forestier au fost transmise de către Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău, care este un subiect de drept independent. Astfel, pe parcursul examinării prezentei cauzei civile, instanțele inferioare au neglijat prevederile art. 183 alin. (2) lit. (c) și art. 185 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă, conform cărora, la examinarea cauzei, instanța de fond urma să stabilească componența participanților la proces și să atragă în proces persoana, care a transmis în arendă terenurile arendate, pentru a-i oferi posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv drepturile și interesele sale.

Recurentul a mai relatat că, instanța de apel a dedus că proiectul actului de predare - primire a fondului forestier, anexat la materialele dosarului a fost semnat de către Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău și nu de către Agenția „Moldsilva”. Or, sub acest aspect instanța de fond era obligată să pună în discuție necesitatea atragerii în proces a persoanei, care a semnat actul de predare - primire, deoarece contractul de arendă a fost semnat de un subiect juridic, iar încercarea de a transmite terenul din fondul forestier a fost efectuată de alt subiect juridic.

La 06 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor pentru notificare copia recursului depus de SRL „Actual Product” împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Însă, până la examinarea recursului, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 12 aprilie 2022.

Conform scrisorii de comunicare a actului procedural, încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru notificare participanților la proces la 12 aprilie 2022 (f.d. 99, vol. II), astfel, recursul declarat la 26 aprilie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cu referire la fondul revizuirii, instanța de recurs învederează că, în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Având în vedere că esența revizuirii presupune redeschiderea procedurilor judiciare asupra unei cauze civile, care a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil și poate produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate. În caz contrar, s-ar admite o ingerință asupra securității raportului juridic.

Astfel, revizuirea permite redeschiderea în condițiile legii a procedurilor judiciare asupra unei cauze civile care a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil. Reieșind din natura specifică a revizuirii, legiuitorul a prevăzut expres și

exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

Conform art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă obligația pozitivă a revizuentului de a indica în cererea de revizuire în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449, anexând probele ce confirmă aceste circumstanțe.

SRL „Actual Product” în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă a depus o cerere de revizuire, menționând că instanțele de judecată au emis hotărâri prin care au fost afectate drepturile persoanelor, fără ca acestea să fi atrase în proces.

În conformitate cu art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Pentru a invoca temeiul indicat de revizuent este necesar ca prin hotărârea supusă revizurii să fie afectate drepturile unor persoane neimplicate în proces.

La caz, SRL „Actual Product” a indicat că terenurile din fondul forestier au fost transmise de către Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău, care este un subiect de drept independent. La examinarea cauzei, instanța de fond urma să stabilească componența participanților la proces și să atragă în proces persoana, care a transmis în arendă terenurile arendate, pentru a-i oferi posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv drepturile și interesele sale.

De asemenea, a mai invocat că proiectul actului de predare - primire a fondului forestier, a fost semnat de către Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău și nu de către Agenția „Moldsilva” și că instanța de fond era obligată să pună în discuție necesitatea atragerii în proces a persoanei, care a semnat actul de predare - primire, deoarece contractul de arendă a fost semnat de un subiect juridic, iar încercarea de a transmite terenul din fondul forestier a fost efectuată de alt subiect juridic.

Aici instanța de recurs menționează că din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, în baza acordurilor adiționale nr. 1/339-08 și nr.1/204-10 din 24 iulie 2015, între Agenția „Moldsilva”, arendașul vechi Cristea Viorica și arendașul nou SRL „Actual Product”, au fost modificate contractele de arendă nr. 339 din 31 decembrie 2008 și nr. 204 din 13 septembrie 2010, încheiate între Agenția „Moldsilva” și Cristea Viorica, în modul în care SRL „Actual Product” în calitate de arendaș nou a subrogat prin cesiune drepturile și obligațiile arendașului vechi Cristea Viorica.

Astfel, se constată că, la data judecării cauzei civile și anume la 11 iulie 2017, Cristea Viorica nu mai era participant la raporturi civile litigioase ce au rezultat din contractele de arendă încheiate și modificate anterior prin acordurile adiționale încheiate la 24 iulie 2015, motiv pentru care nici nu a existat necesitatea procesuală de a fi atrasă în proces Cristea Viorica în anul 2017.

Cu referire la necesitatea atragerii în proces a Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău, ca fiind persoana care a transmis în arendă terenurile arendate, instanța de recurs reține că potrivit pct. 2 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 02 martie 2010, Agenția este autoritatea administrativă în subordinea organului central de mediu al administrației publice, abilitată să asigure implementarea politicii de stat în domeniile silviculturii și cinegeticii. Potrivit anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 150 din 02 martie 2010, Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău, este întreprindere de stat din

subordinea Agenției „Moldsilva”. Totodată, conform statutului Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău, fondator al întreprinderii este Agenția „Moldsilva”, întreprinderea nefiind în drept fără acordul fondatorului să dea în arendă, locațiune, comodat ori să depună în gaj bunurile sale.

Rezultând din cele expuse supra Colegiul accentuează că, prin hotărârea adoptată la 11 iulie 2017 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău nu i-au fost încălcate careva drepturi.

Analizând argumentele cuprinse în cererea de revizuire depusă de SRL „Actual Product”, Colegiul constată că acestea sunt neîntemeiate și nu pot fi încadrate în temeiul de revizuire prevăzut la 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, ori prin decizia a cărei revizuire se solicită nu i-a fost încălcat dreptul de proprietate.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a respins cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă, din motiv că lipsesc motive pentru a redeschide prezenta procedură judiciară. Criticele invocate de revizuent nu se încadrează în cadrul legal.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare, dar nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile încalcă principiul securității raporturilor juridice. Astfel, în condițiile prezentei cauze, admiterea cererii de revizuire va reprezenta o violare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Instanța de recurs reiterează că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Roșca c. Moldovei, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005). Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat. Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Or, existența a două păreri supra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural pertinente cauzei, iar recurentul nu a adus în fața instanței de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării ilegalității și netemeinicieii actului judecătoresc recurat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SRL „Actual Product”, cu menținerea încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Actual Product”.

Se menține încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Actual Product” cu privire la încasarea datoriilor

ce rezultă din contractele de arendă a terenurilor din fondul forestier, rezilierea contractelor de arendă a terenurilor din fondul forestier.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh